



Complexnummer: 522589

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

St. Antoniusparochiecomplex

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

38136, 522590

Woonplaats

Vorden

Gemeente

Bronckhorst

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Ruurloseweg 103, 7251 LD te Vorden

Complexomschrijving

Inleiding

Het ROOMS KATHOLIEK COMPLEX in Kranenburg bestaat uit de volgende complexonderdelen: 1. De R.K. KERK ST. ANTONIUS 2. DE PASTORIE De kerk en de pastorie zijn gebouwd door P.J.H. Cuypers in de stijl van de neogotiek. De bouw van de kerk is begonnen in 1856 en voltooid in 1867. De kerk, een driebeukige kruisbasiliek met westtoren, maakt deel uit van de eerste periode in het oeuvre van Cuypers, waarin hij zich voornamelijk liet inspireren door de Franse 13de-eeuwse hooggotiek. De pastorie, die d.m.v. een gang is verbonden met de kerk, is gebouwd in 1868. De pastorie bestaat uit een voorhuis en een achterhuis, waar onder meer de vertrekken van de huishoudster waren. Het achterhuis is in 1911, 1925 en 1936 uitgebreid. Het complex is tot stand gekomen op initiatief en met de grote financiële steun van Josephine Barones van Dorth tot Medler en haar broer Theodoor.

Het complex ligt aan de Ruurloseweg, de ca. 1832 verharde straatweg van Zutphen naar Winterswijk. De kerk ligt in de lengterichting evenwijdig aan de weg. Rechts van de kerk ligt de pastorie. Links van de kerk bevindt zich een Franciscanerklooster uit 1902. Links hiervan ligt de school met onderwijzerswoning uit 1881, eveneens tot stand gekomen met de steun van de barones. De R.K. begraafplaats, gesticht omstreeks 1830 door de ouders van de barones, ligt schuin tegenover het complex in een zijstraat van de Ruurloseweg. Kranenburg was vanaf de 17de eeuw het centrum van de katholieke eredienst van de parochie Vorden. De katholieke gelovigen van Vorden kerkten eerst in een kapel op het Medler en later in de schuurkerk op den Kranenberg', waarvan later de naam Kranenburg is afgeleid. In 1834 werd door de ouders van de barones een nieuwe kerk gebouwd, links van de huidige kerk. Deze kerk werd afgebroken na de voltooiing van de huidige kerk. De pastorie en de kerk liggen in een grote tuin met grote oude bomen, die van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



de straat wordt gescheiden door een smeedijzeren hekwerk.

Waardering

R.K. PAROCHIECOMPLEX uit 1856-1868 naar ontwerp van P.J.H. Cuypers.

-\tVan architectuurhistorische waarde als een goed en gaaf voorbeeld van een neogotisch parochiecomplex met esthetische kwaliteiten in het ontwerp zoals goede verhoudingen en een bijzondere detaillering. Het complex maakt deel uit van de eerste periode in het oeuvre van P.J.H. Cuypers, waarin hij zich vooral liet inspireren door de 13de-eeuwse Franse gotiek.

-\tVan stedenbouwkundige waarde vanwege de markante ligging in het dorp Kranenburg aan de grote weg van Zutphen naar Winterswijk.

-\tVan cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming als parochiecomplex in een Rooms Katholieke enclave in de gemeente Vorden en als voorbeeld van een Rooms Katholiek complex dat gesticht en gefinancierd is door de plaatselijke adellijke familie.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 38136

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 augustus 1976
Kadaster deel/nr 82874/32

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vorden Bronckhorst Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Vorden D 2611

Omschrijving**

St. Antonius, 1856, gewijd 1867. Vroeg werk van P.J.H. Cuypers. Driebeukige kruisbasiliek met westtoren in eenvoudige, neogotische baksteenvormen. Slanke, natuurstenen pijlers met kolonnetten en kelkkapitelen. De toren is een voorstudie voor de twee jaar later gebouwde toren van de St. Martinuskerk in Wijk-Maastricht. Tweeklaviers orgel, ca. 1890 gemaakt, vermoedelijk door M. Maarschalkerweerd.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Religieuze gebouwen Kerk en kerkonderdeel Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Monumentnummer*: 522590

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 mei 2002
Kadaster deel/nr	82888/140

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Vorden	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Kranenburg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Vorden	D			2610
Vorden	D			2611
Vorden	D			1937

Omschrijving**

Omschrijving

De PASTORIE met HEKWERK bestaat uit een voorhuis en een achterbouw. Het voorhuis heeft op een rechthoekig grondplan een kelder, twee bouwlagen en een zolder onder een zadeldak met gesmoorde kruispannen. In het achterschild staan twee schoorstenen. De lagere achterbouw heeft een samengestelde plattegrond en één c.q. twee bouwlagen onder platte daken met een dakschild aan de linkerzijde, dat is gedekt met gesmoorde tuiles du Nord en voorzien van een later aangebrachte dakkapel met vijf vierruits draairamen.

De pastorie is opgetrokken uit rode baksteen en gemetseld in kruisverband. Het voorhuis heeft een hardstenen plint en boven de vensters van de eerste en de tweede bouwlaag banden siermetselwerk, samengesteld uit onder meer muizentandlijsten. De met strekken afgesloten vensters hebben hardstenen lekdorpels, kozijnen met vellingen en duimen, zesruits schuiframen met een brede middenstijl en glas-in-lood bovenlichten. De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL telt drie assen en wordt links en rechts begrensd door lisenen die overgaan in de topgevels die de zijgevels afsluiten. In het midden bevindt zich de ingangspartij die bestaat uit een dubbele deur met twee ronde raampjes met smeedijzeren roostertjes. De deuropening wordt afgesloten met een bewerkte natuurstenen latei. Boven de latei bevindt zich een spitsboogvormig bovenlicht met een smeedijzeren rooster, waarin een kruis is opgenomen. Deur en bovenlicht zijn gevat in een op de muur geschilderde omlijsting. De deur is aan de buitenzijde van nieuwe houten planken voorzien.

De deur wordt aan weerszijden geflankeerd door een venster. Op de eerste verdieping bevinden zich drie vensters. De gevel wordt afgesloten met een fries van siermetselwerk en een goot op de muur met een houten boeiboord.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



De symmetrisch ingedeelde LINKER ZIJGEVEL wordt links en rechts begrensd door lisenen en wordt afgesloten met een tuitgevel. De tuitgevel is beëindigd met een hardstenen ezelsrug en de top wordt bekroond met een hardstenen kruis. De linker zijgevel telt drie assen en heeft drie vensters in de eerste en de tweede bouwlaag. In de top, die door drie banden siermetselwerk horizontaal is geleed, bevinden zich twee gekoppelde keperboogvormig afgesloten kloostervensters, waarvan het onderste gedeelte is voorzien van een persienne en het bovenste van glas-in-lood. Het kalf en de keperboogvormige afsluiting zijn van groen geglaazuurde steen.

De RECHTER ZIJGEVEL is op dezelfde wijze vormgegeven als de linker zijgevel.

De ACHTERGEVEL is blind uitgevoerd.

Tegen de achtergevel bevindt zich het ACHTERHUIS, dat deels uit de bouwtijd van het voorhuis stamt en deels later is uitgebreid. De LINKER ZIJGEVEL heeft twee getoogde vensters met hardstenen lekdorpels, kozijnen met duimen en getoogde zesruits schuiframen. Haaks op deze gevel staat een aanbouw uit 1911 met plat dak en een venster van hetzelfde type. In het verlengde van deze aanbouw ligt de verbindingsgang met de kerk, die in 1936 is gewijzigd en uitgebreid met een magazijn. De verspringende RECHTER ZIJGEVEL van het achterhuis heeft vrijwel over de gehele breedte een loggia, gebouwd in 1925, met drie door vierkante pijlers gescheiden openingen, waarvan de middelste toegang geeft tot de achterdeur. De achterdeur in de loggia heeft in een kozijn met vellingen en een geprofileerd kalf een houten deur met gedeeld bovenlicht. De andere openingen in de loggia zijn afgesloten door een borstwering. Boven de loggia bevindt zich een houten balkon met houten balustrade, dat toegankelijk is via een dubbele deur in de tweede bouwlaag die bij de uitbreiding van 1925 hoort.

De ACHTERGEVEL van het achterhuis heeft rechts twee en links één bouwlaag (loggia). Tegen het rechter gedeelte, dat in de eerste bouwlaag twee vensters met twee vierruits draairamen heeft, sluit de verbindingsgang met de kerk aan.

Het INTERIEUR van het voorhuis is grotendeels bewaard gebleven. De indeling bestaat uit een middengang met aan weerszijden kamers. Achter in de gang bevindt zich de trap met een bewerkte houten trappaal en spijlen en een geprofileerde handlijst. De gang en de voorkamers hebben geornamenteerde stucplafonds. In de voorkamers bevinden zich zwart marmeren schoorsteenmantels.

Waardering

PASTORIE met HEKWERK uit 1868 naar ontwerp van P.J.H. Cuypers.

- Van architectuurhistorische waarde als een goed en gaaf voorbeeld in ex- en interieur van een pastorie in de stijl van de neogotiek. De pastorie heeft esthetische kwaliteiten in het ontwerp zoals goede verhoudingen en een bijzondere detaillering.

- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de markante ligging in het dorp Kranenburg aan de grote weg van Zutphen naar Winterswijk en als functioneel onderdeel van een R.K. parochiecomplex.

- Van cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming als onderdeel van een Rooms Katholieke enclave in de gemeente Vorden en van een Rooms Katholiek complex dat gesticht en gefinancierd is door de plaatselijke adellijke familie.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Erfscheidings(D)

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Hek

Pastorie(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument